

VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Verkių g. 25C-1, LT-08223 Vilnius, tel. (8 5) 213 5166, faks. (8 5) 213 5270, el. p. info@vert.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188706554

Europos Parlamento nariui
Broniui Ropei

2023-

Nr. R2-

Kopija
Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijai

ATSAKYMAS Į RAŠTĄ „DĖL ENERGIJOS KAINŲ LIETUVOJE“

Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) 2023 m. kovo 1 d. gavo Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos persiūtą Europos Parlamento nario Bronio Ropės 2023 m. sausio 26 d. raštą Nr. BR-23/01/26-02 „Dėl energijos kainų Lietuvoje“ (toliau – Raštas).

Taryba, išnagrinėjusi raštą, pagal kompetenciją teikia paaiškinimus.

Dėl visuomeninio tiekimo kainos nustatymo ir valstybės mokamų kompensacijų:

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 2 dalimi, 69 straipsnio 8 dalimi, Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Tarybos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 „Dėl Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gruodžio 14 d. nutarimu Nr. 1252 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 553 „Dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo“ pakeitimo“ ir atsižvelgdama į Tarybos Dujų ir elektros departamento Elektros skyriaus 2022 m. gruodžio 19 d. pažymą Nr. O5E-1429 „Dėl UAB „Ignitis“ elektros energijos visuomeninės kainos viršutinės ribos 2023 m. I pusmečiui nustatymo buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės ir žemos įtampos tinklų“, Taryba 2022 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. O3E-1739 „Dėl UAB „Ignitis“ elektros energijos visuomeninės kainos viršutinės ribos 2023 m. I pusmečiui nustatymo buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės ir žemos įtampos tinklų“ nustatė UAB „Ignitis“ elektros energijos visuomeninės kainos viršutinę ribą 2023 m. I pusmečiui:

1. neįvertinus kompensacijos dydžio buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų – 46,161 ct/kWh (be PVM) ir 55,855 ct/kWh (su PVM) ir iš žemos įtampos tinklų – 51,407 ct/kWh (be PVM) ir 62,202 ct/kWh (su PVM);

2. įvertinus kompensacijos dydį buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš vidutinės įtampos tinklų – 41,041 ct/kWh (be PVM) ir 49,660 ct/kWh (su PVM) ir iš žemos įtampos tinklų – 45,897 ct/kWh (be PVM) ir 55,535 ct/kWh (su PVM).

Tarybai nustačius visuomeninės elektros energijos kainos viršutinę ribą, visuomeninis tiekėjas diferencijuoją ją į konkrečius tarifus (Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 8 dalis).

Remiantis Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 8 dalies nuostatomis, Taryba tikrina visuomeninio tiekėjo nustatytas visuomenines elektros energijos kainas ir tarifus Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 9 dalyje nustatyta tvarka.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. gegužės 30 d. nutarimo Nr. 553 „Dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos dalinio kompensavimo, skirto elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų išlaidoms už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, taikymo“ (toliau – LRV nutarimas) 1.3 papunkčiu nustatoma minimali 1 kWh elektros energijos kainos riba, žemiau kurios elektros energijos dalinis kompensavimas netaikomas, ir ši riba lygi 28,00 ct/kWh su PVM. Taip pat minėtojo nutarimo 1.4.2 papunkčiu nustatomas elektros energijos tiekimo kainos, susijusios su elektros energijos įsigijimo sąnaudomis, dalies kompensavimo dydis, lygus 28,5 ct/kWh su PVM. Minėti kainos ribos ir kompensavimo dydžiai numatomi taikyti iki 2023 m. birželio 30 d. Vadovaujantis Metodikos 111 punktu, tuo atveju, kai yra patvirtinama Energetikos įstatymo 19² straipsnio 2 dalies 1 punkto b papunktyje nurodyta dalinė kompensacija (t. y. kompensacija elektros energijos tiekimo kainos daliai kompensuoti), ji įvertinama mažinant galutinius visuomeninio tiekėjo išdiferencijuotus elektros energijos tarifus. Taryba 2022 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O5E-1448 „Dėl UAB „Ignitis“ 2023 m. I pusmečio visuomeninių elektros energijos kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ paskelbė visuomeninės elektros kainos tarifus, kur vienos laiko zonos „Standartinio“ plano tarifas be įsigijimo kainos kompensacijos yra lygus 56,5 ct/kWh su PVM, o su įsigijimo kainos kompensacija – 28 ct/kWh su PVM).

Atsižvelgdama į 2023 m. sausio mėn. ženkliai sumažėjusią elektros energijos rinkos kainą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 sausio 30 d. raštu Nr. S-304 pateiktą prašymą peržiūrėti ir atnaujinti elektros energijos įsigijimo rinkos kainas bei visuomeninio elektros tiekimo kainas buitiniams vartotojams 2023 m. I pusmečiui, Taryba 2023 m. vasario 15 d. nutarimu Nr. O3E-194 „Dėl UAB „Ignitis“ 2023 m. kovo–birželio mėn. visuomeninių elektros energijos kainų ir jų taikymo tvarkos paskelbimo“ paskelbė UAB „Ignitis“ valdybos 2023 m. vasario 8 d. sprendimu Nr. 14 patvirtintas UAB „Ignitis“ visuomenines elektros energijos kainas ir jų taikymo tvarką, kurios įsigaliojo nuo 2023 m. kovo 1 d. Žemiau – visuomeninės elektros kainos tarifai, pavaizduoti be kompensacijos ir su kompensacija (ct/kWh su PVM):

ŽŪ		2023 m. kovo-birželio mėn. be įsigijimo kainos kompensacijos	2023 m. kovo-birželio mėn. su įsigijimo kainos kompensacija
Viena laiko zona	„Standartinis“	28,00	28,00
Dvi laiko zonos	„Standartinis“, dieninė dedamoji	32,00	28,00
	naktinė dedamoji	19,30	19,30
Planas „Namai“	Pastovioji dedamoji, EUR/mėn.	3,00	3,00
	Viena laiko zona	26,50	26,50
	Dvi laiko zonos, dieninė dedamoji	30,20	28,00

	naktinė dedamoji	18,30	18,30
Planas „Namai plus“	Pastovioji dedamoji, EUR	6,00	6,00
	Viena laiko zona	26,10	26,10
	Dvi laiko zonos, dieninė dedamoji	29,70	28,00
	naktinė dedamoji	18,10	18,10
Planas „Išmanusis“	Nakties energijos dedamoji	19,10	19,10
	Ryto energijos dedamoji	21,00	21,00
	Dienos energijos dedamoji	27,50	27,50
	Vakaro energijos dedamoji	31,40	28,00

Prognozuojama, kad visuomeniniam tiekimui kovo–birželio mėnesiais kompensacijų praktiškai neprireiks, kompensacijos būtų aktualios ir taikomos tik vartotojų pasirinktų dviejų laiko zonų tarifų planų dieninės energijos dedamajai ir plano „Išmanusis“ vakaro energijos dedamajai, kurios viršija 28 ct/kWh su PVM kainos lygi, kompensuoti.

Pažymėtina, kad ir nepriklausomų elektros energijos tiekėjų buitiniai vartotojai aktyviai naudojami galimybėmis susimąžinti savo elektros kainas. Per pirmus šių metų mėnesius daugiau nei 120 tūkst. buitinių vartotojų keitė nepriklausomus tiekėjus arba savo turimus planus į pigesnius.

Taip pat atkreipiamas dėmesys, kad kompensacijos gali būti naudojamos tik elektros energijos tiekėjų dalies realiai patirtų elektros įsigijimo sąnaudų padengimui. Kompensacijų panaudojimo pagrįstumas bus tikrinamas atliekant auditą.

Dėl šilumos kainų reguliavimo ir šilumos gamybai naudojamo kuro:

Atsakydama į siūlymą mažinti valstybės ir savivaldybių reguliuojamų komunalinių bei kitų paslaugų kainos dalį, Taryba primena, kad centralizuotai tiekiamos šilumos kainos yra reguliuojamos, o šilumos ūkio sektoriaus reguliavimo pagrindai yra įtvirtinti Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme (toliau – Įstatymas). Įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje įtvirtintas vienas tikslų – mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką šilumos tiekimą šilumos vartotojams. Įstatymo 32 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad šilumos ir (ar) karšto vandens kainos grindžiamos tiekėjo būtinomis (valstybės normuojamomis) šilumos ar karšto vandens ruošimo (pirkimo), perdavimo, įvadinių atsiskaitomųjų šilumos ir (ar) karšto vandens apskaitos prietaisų įrengimo, priežiūros ir patikros, sąskaitų (mokėjimo pranešimų) už šilumą ir (ar) karštą vandenį parengimo ir pateikimo vartotojams bei apskaitos sąnaudomis.

Centralizuotai vartotojams tiekiamos šilumos kainą sudaro pastovioji kainos dedamoji, kintamoji kainos dedamoji ir pridėtinės vertės mokestis. Pastovioji ir kintamoji šilumos kainos dedamosios perskaičiuojamos kartą per metus, o kas mėnesį vartotojams taikoma šilumos kaina koreguojama kiekvieną mėnesį, atsižvelgiant į kuro kainų bei iš nepriklausomų šilumos gamintojų superkamos šilumos kainų pokyčius. Paminėtina, kad buitiniams vartotojams tiekiamai šilumos

energijai, skirtai gyvenamosioms patalpoms šildyti, šiuo metu taikomas 9 proc. PVM kompensavimas iš valstybės biudžeto.

Atsakydama į Rašte išreikštą susirūpinimą dėl Vilniaus mieste šilumos gamybai naudojamo mazuto bei raginimą įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybę atsisakyti mazuto deginimo ir pereiti prie švaresnio kuro alternatyvų, Taryba primena, jog vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 30 punktu, šilumos tiekimo organizavimas priskirtinas savarankiškoms savivaldybių funkcijoms. Įstatymo 9 straipsnio nuostatuose taip pat įtvirtinta, kad savivaldybė, remdamasi šilumos ūkio specialiuoju planu, organizuoja šilumos tiekimą šilumos vartotojams pagal jų poreikius patalpoms šildyti, vėdinti ir karštam vandeniui ruošti. Taip pat primintina, kad sprendimas Vilniaus mieste keisti dujas į mažasierį mazutą priimtas atsižvelgiant į drastiškai išaugusias šilumos gamybai reikalingų gamtinių dujų kainas, Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje nuo 2022 m. spalio 21 d. paskelbus ekstremaliąją situaciją dėl ekstremaliosios situacijos šilumos energijos gamybos ir šilumos tiekimo srityje¹. Pažymėtina, kad AB „Vilniaus šilumos tinklai“ nuo 2022 m. lapkričio mėn. kaip vieną iš kuro rūšių pradėjus naudoti mažasierį mazutą, šilumos kaina vilniečiams lapkričio mėn., palyginti su 2022 m. spalio mėn., mažėjo nuo 8,90 ct/kWh iki 8,77 ct/kWh, o 2023 m. kovo mėn. šilumos kaina, palyginti su 2022 m. kovo mėn. šilumos kaina, mažėjo nuo 9,98 ct/kWh iki 6,97 ct/kWh. Atkreiptinas dėmesys, kad sumažėjus gamtinių dujų kainoms, nuo šių metų kovo mėn. pabaigos planuojama nebenaudoti mazuto šilumos ir karšto vandens gamybai. Primintina ir tai, jog iškastinio kuro naudojimas šilumos gamybai Vilniaus miesto savivaldybėje turėtų sumažėti pradėjus pilnu pajėgumu veikti Vilniaus kogeneracinės jėgainės (VKJ) biokuro blokui.

Tarybos pirmininkas

Renatas Pocius

Dainius Zamuiskas, tel. (8 5) 213 5342, el. p. Dainius.Zamuiskas@vert.lt
Oksana Statkevič, tel. (8 5) 5 213 9449, el. p. Oksana.Statkevic@vert.lt

¹ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. spalio 21 d. įsakymas Nr. 30-3335/22 „Dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo Vilniaus miesto savivaldybėje“.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba 188706554, Verkių g. 25C-1, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ATSAKYMAS Į RAŠTĄ „DĖL ENERGIJOS KAINŲ LIETUVOJE“
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-03-24 Nr. R2-(E)-2574
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Renatas Pocius, Tarybos pirmininkas
Sertifikatas išduotas	RENATAS POCIUS, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-03-24 13:01:34 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-03-24 13:01:44 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-08-03 10:45:47 – 2025-08-02 10:45:47
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba į.k. 188706554 LT", sertifikatas galioja nuo 2020-05-22 11:50:44 iki 2023-05-22 11:50:44
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.59
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-03-24 13:03:22)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-03-24 13:03:22 Dokumentų valdymo sistema Avilys